

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 ประชากร
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ ตัวแปรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

1. ปัจจัยด้านสถานภาพของนักศึกษา
  - เพศ
  - อายุ
  - สาขาวิชา
  - จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน
  - ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน (มัธยมศึกษาปีที่ 3)
  - สถานะภาพของบิดา – มารดา
  - ระดับการศึกษาของบิดา มารดา
  - อาชีพของบิดา มารดา
  - รายได้ของบิดา มารดา

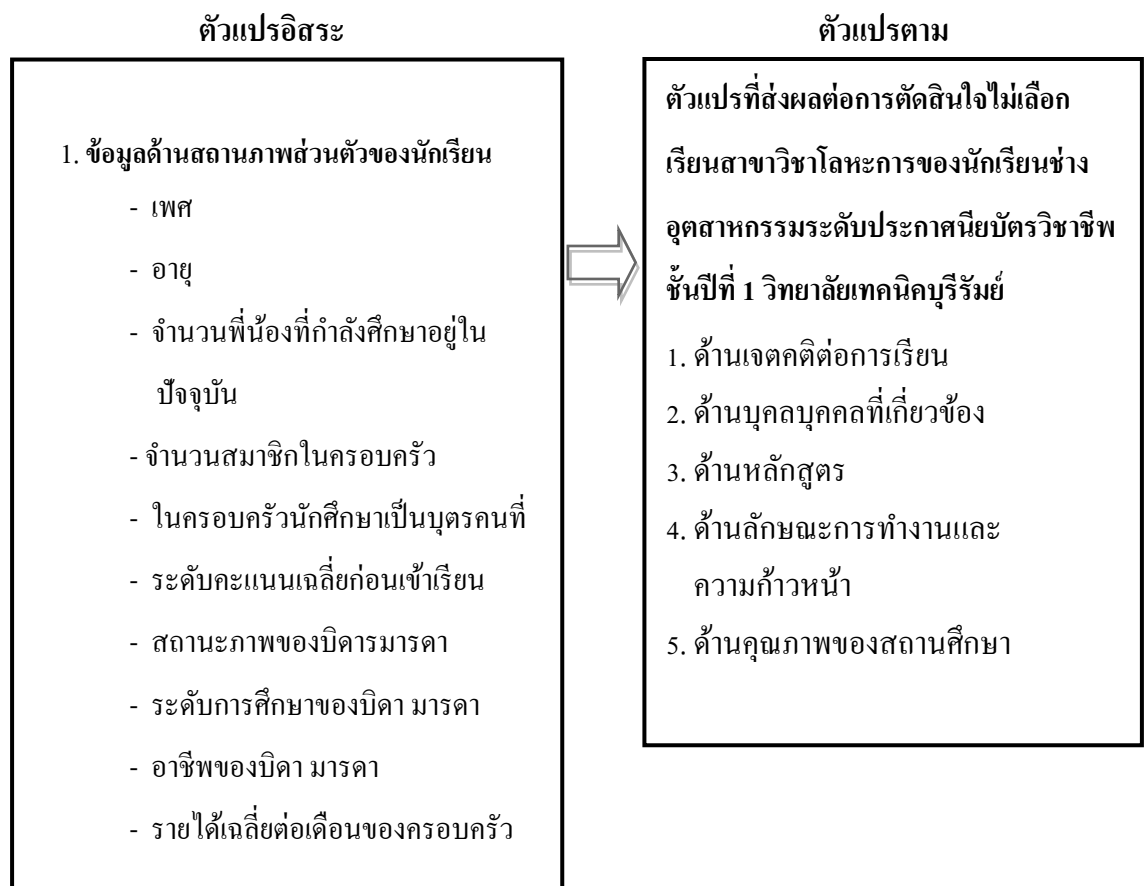
3.1.2 ตัวแปรตาม

ได้แก่การตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

1. ด้านเจตคติต่อการเรียน
  - ไม่มีความสนใจในสาขาวิชาช่างโลหะการ
  - ไม่มีความถนัดในสาขาวิชาโลหะการ
  - บุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการเรียนสาขาวิชาโลหะการ
  - สาขาวิชาช่างโลหะการไม่ตรงกับอาชีพที่ต้องการ
  - เป็นสาขาวิชาที่หางานทำได้ยาก
  - เป็นสาขาวิชาชีพที่ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน
  - เป็นสาขาวิชาที่ไม่สามารถศึกษาต่อระดับสูงได้
  - เป็นสาขาวิชาที่ทำให้เกิดอันตรายต่อสายตาและระบบทางเดินหายใจมากที่สุด
2. ด้านบุคคลบุคคลที่เกี่ยวข้อง
  - ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เรียนสาขาวิชาโลหะการ
  - รุ่นพี่ให้คำปรึกษาในการเรียนในสาขาวิชาโลหะการ
  - ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาเดิมไม่แนะนำให้เรียนในสาขาวิชาโลหะการ
  - ไม่มีเพื่อน เรียนสาขาวิชาโลหะการ
  - ญาติไม่แนะนำให้เรียนเพราะได้ค่าแรงต่ำ
  - ไม่มีผู้อุปการะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน
3. ด้านหลักสูตร
  - หลักสูตรของสาขาวิชาไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน
  - หลักสูตรวิชาไม่สามารถศึกษาต่อเนื่องถึงระดับปริญญาได้
  - แผนกวิชาไม่สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - หลักสูตรไม่มีการจัดทดสอบความรู้และทักษะอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ
  - แผนกวิชาไม่มีการจัดแนะแนวการศึกษาต่อ
4. ด้านลักษณะการทำงานและความก้าวหน้า
  - ความต้องการแรงงานช่างเชื่อมโลหะมีน้อย
  - สถาบันที่เปิดสอนสาขาวิชาโลหะการระดับที่สูงขึ้นมีน้อย
  - นักศึกษาสาขาวิชาโลหะการจากวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ตลาดแรงงานไม่ยอมรับ
  - เป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน
  - เป็นสาขาวิชาที่จบแล้วหางานทำยาก
5. ด้านคุณภาพของสถานศึกษา
  - สถานศึกษาไม่ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ
  - บริเวณสถานศึกษาคับแคบ

- มีอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติงานและอุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอต่อผู้เรียน
- ไม่มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับ
- จัดการเรียนการสอนด้านวิชาอาชีพไม่ได้มาตรฐาน
- สถานศึกษาไม่สนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานสถานประกอบการ

3.1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ประเภทช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกมาจากประชากรทั้งหมด 1,056 คน มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ ยามาเน่ [21] มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา (1,056 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1056}{1 + 1056 + (0.05)^2} \\ &= 290 \text{ คน} \end{aligned}$$

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 290 คน จากนั้นคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแผนกวิชาโดยใช้วิธีการหาค่าสัดส่วนต่อขนาด (Proportional to Size) ตามสูตร ดังนี้

$$n_i = n \frac{N_i}{N}$$

เมื่อ n_i = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มในแต่ละแผนกวิชา

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_i = จำนวนประชากรของแต่ละแผนกวิชา

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ซึ่งเมื่อทำการแทนค่าในสูตร จะได้

$$n_i = 290 \frac{134}{1056}$$

$$= 37 \text{ คน}$$

โดย n_i คือ ขนาดตัวอย่างที่ทำการสุ่มได้แต่ละแผนกวิชาในวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ และจะทำการคำนวณเช่นนี้เรื่อยไปจนครบทั้ง 7 แผนกวิชา

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละแผนกวิชา

แผนกวิชาช่าง	จำนวน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
แผนกวิชาช่างกลโรงงาน	134	37
แผนกวิชาช่างยนต์	230	63
แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	227	62
แผนกวิชาช่างไฟฟ้า	224	62
แผนกวิชาช่างโยธา	98	27
แผนกวิชาช่างก่อสร้าง	77	21
แผนกวิชาช่างสถาปัตยกรรม	66	18
รวม	1056	290

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และเพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และมีความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบ Check List และแบบ Rating Scale แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน โดยกำหนดการตอบคำถามเป็นแบบกำหนดคำตอบให้ (Check List) ซึ่งคำถามในแต่ละข้อนั้นจะมีตัวเลือกให้เลือกตอบ

และคำถามแบบเติมคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระ โดยครอบคลุมสิ่งที่เป็นคำตอบลักษณะคำถามประกอบด้วยคำถามจำนวน 15 ข้อ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคบุรีรัมย์ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งในการให้ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามสำหรับการวิจัยประกอบด้วย 5 ด้าน โดยรวมทั้งหมด 30 ข้อ โดยผู้วิจัยทำการกำหนดค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 5 ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) [22]

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	มาก
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	น้อย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมทฤษฎี แนวคิดพื้นฐาน และหลักการจากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเพื่อนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคบุรีรัมย์ เพื่อนำมากำหนดกรอบของแนวคิด และจัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ

2. สร้างแบบสอบถามสำหรับนักเรียนเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคบุรีรัมย์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการนำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอให้ประธานและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในเบื้องต้น ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย รวมทั้งตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้สามารถเป็นเครื่องมือในการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามได้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

3.3.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างและขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้มีรายนามของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. ดร. เกื้อ กระแสโสม รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
2. ดร. ชัชวาล มงคล รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
3. ผศ. อรวรรณ ชลวาสิน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงานกิจการนักศึกษา และกิจกรรมพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

3.3.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือหลังสร้างเป็นการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงทางด้านโครงสร้างเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ร่วมกันพิจารณาทำการประเมินให้คะแนนคำถามแต่ละข้อโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความเกี่ยวกับข้อความเนื้อหา หรือข้อความแต่ละข้อในเครื่องมือ นั้น เป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะคงข้อความหรือข้อความนั้นไว้ ดังนี้

คะแนน	+1	สำหรับข้อที่เห็นว่าสอดคล้อง
คะแนน	0	สำหรับข้อที่ไม่แน่ใจ
คะแนน	-1	สำหรับข้อที่เห็นว่าไม่สอดคล้อง

นำคะแนนความเห็นมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับเนื้อหาโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับเนื้อหา

R = คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับเกณฑ์ ที่ใช้ในการพิจารณาคือข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

3.3.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งจากนั้น นำแบบสอบถามที่แก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นได้ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ 0.88 ใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์ [22] ดังนี้

$$r_\alpha = \left[\frac{k}{(k-1)} \right] \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^k S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_α = ค่าความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 = ความแปรปรวนของแบบสอบถาม ข้อที่ 1 ถึง ข้อที่ k

$\sum_{i=1}^k S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งหมด

3.3.2.5 ปรับปรุงแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น แล้วมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นมาและปรับปรุงเสร็จแล้วมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาอีก

3.3.2.7 ดำเนินการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากภาควิชาอุตสาหกรรมคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมตัวอย่างของแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 290 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 290 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน มาประมวลผลตามระเบียบวิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา แล้วทำการลงรหัสข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อทำการประมวลผลหาค่าสถิติที่ต้องการ ดังนี้
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักเรียนมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ผู้วิจัยใช้หลักสถิติวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ของแต่ละรายการแล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียน ใช้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกำหนดค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 1 ถึง 5 ตามมาตราส่วนลิเคิร์ต [24] การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาโลหะการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยแต่ละช่วง มีเกณฑ์การแปลดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกเรียนในระดับน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ(Percentage)[21] ใช้สูตรการคำนวณคือค่าร้อยละ

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p = ร้อยละ

f = จำนวนของรายการนั้น

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

3.6.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) [21] โดยใช้สถิติ คือ

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n n_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยประชากร

$\sum_{i=1}^n n_i$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = ขนาดของกลุ่มประชากร

3.6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) [21]

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum_{i=1}^n x_i^2$	=	ผลรวมของความถี่คูณคะแนน
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	x	=	ความถี่
	i	=	คะแนน

3.6.4 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติไคสแควร์ [22] จากสูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ	χ^2	=	ค่าสถิติไคสแควร์
	O_i	=	ความถี่ที่ได้จากการสังเกตด้วยสัดส่วนที่คาดหวัง
	E_i	=	ความถี่ที่คาดหวัง ซึ่งมีค่าเท่ากับ จำนวนข้อมูลคูณด้วยสัดส่วนที่คาดหวัง
	k	=	จำนวนกลุ่มตัวแปร กรณี $df=k-1$